

Fujara trombita v zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

Do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska pribudol aj zápis FUJARY TORMBITY, vďaka ktorému sa stala súčasťou folklórnej skupiny JAVORNÍK z Lúky, v spoločnosti DROTÁRSTVA, MODRANSKEJ KERAMIKY a ďalších viac v nasledovnom článku:

Nové zápisy do zoznamov nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska

Dňa 6. novembra 2017 o 15:00 hod. sa v Divadle SĽUK uskutočnilo slávnostné vyhlasovanie nových prvkov a aktivít, ktoré boli zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany NKD na Slovensku. Do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska pribudlo 5 nových prvkov:

Drotárstvo, ktorého predkladateľom je ÚJV;

Fujara trombita, ktorú predložili členovia Folklórnej skupiny Javorník z obce Lúky;

Modranská majolika, ktorej predkladateľom je občianske združenie Slovenská ľudová majolika a Bratislavský samosprávny kraj;

Drevené vyrezávané kríže na Podpoani, tento prvok predložilo mesto Detva, mesto Hriová v spolupráci s Národnou spoločnosťou Slovenska;

Chov plemena koní lipican v Topoľiankach, ktorého predkladateľom je Národný žrebčín Topoľianky, š.p.

Do Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku pribudla jedna nová aktivita a tou je **Dokumentácia a ochrana drotárstva v Považskom múzeu v Žiline**. Túto nomináciu predložilo Považské múzeum v Žiline.

Počas Slávnostného podujatia si predkladatelia prvkov prevzali z rúk ministra kultúry Mareka Mašari a ocenenie o zápise. Jednotlivé prvky a aktivitu mali hostia možnosť vidieť nielen počas slávnostného aktu odovzdania certifikátov, v krátkej video prezentácii na javisku, ale i naživo počas ukončenia programu. Zblízka si mohli prezrieť drotárske techniky a výrobky od majstrov Jána Zollera z Leopoldova a pani Oľgy Obertovej z Bratislavy. Výrobu keramiky prišla prezentovať pani Mária Pavlovičová, ktorá v spolupráci so Slovenskou ľudovou majolikou pripravila ukážku celého výrobného procesu od prvého výpalu až po hotový produkt. Tradíciu výroby drevených vyrezávaných krížov reprezentovali výrobcovia z Detvy - Jozef Krnáč, ktorý so sebou doniesol jeden zo svojich rozpracovaných krížov a Milan Malček, výrobca miniatúr drevených vyrezávaných krížov. Z obce Hriová sme mohli vidieť Jozefa Šuricu, ktorý priniesol na ukážku hotový náhrobný drevený kríž, vyrobený ešte jeho otcom Martinom Šuricom z Hriovej. Chov plemena koní lipican priblížil v krátkom filme Národný žrebčín z Topoľianok. Trombitášov z Folklórnej skupiny Javorník, ktorí svojimi pastierskymi signálmi zahájili slávnostný program na javisku, sme mohli sledovať pri výrobe pastierskej trúby.

Zdroj: <http://www.ludovakultura.sk/>

Fsk Javorník, Lúky

Ú inkovanie folklórnej skupiny pod názvom Javorník začalo v obci Lúky v roku 2001. Členovia folklórnej skupiny neboli žiadni začiatníci. Dlhodobou úinkovali a pôsobili v obci Mestečko pod rôznymi názvami. FSK Javorník je viacgeneračné zoskupenie nadšencov, ktoré má za úlohu a povinnosť dodržiavať originalitu zvykov a tradícií v oblasti, v ktorej pôsobí. FSK Javorník dodržiava a uchováva tradíciu údových odevov a ich výrobu. Nadšenci z FSK Javorník realizovali výskum údového odievania a doplnkov, ktoré vyrábajú pôvodnými technológiami. Folklórna skupina Javorník Lúky prezentuje folklór a valašskú kultúru Púchovskej doliny na rôznych folklórnych festivaloch a podujatiach doma i v zahraničí. Členovia skupiny sa pravidelne zúčastňujú folklórnych súťaží a získali zlaté pásmo vo Vidie a novej Habovke ako aj laureáta Pamätnice Jozefa Streanského v Poluvsí v roku 2013. FSK bola vybraná do posledného programu folklórnych skupín v Myjave s názvom Z tých najlepších a skoro ich uvidíme aj v programe RTVS Zem spieva. Zloženie folklórnej skupiny Javorník: ženská spevácka skupina, mužská spevácka skupina, údová hudba, tanečníci, inštrumentalisti na rôzne tradičné pastierske údové hudobné nástroje. Nástroje, na ktorých inštrumentalisti FSK hrajú sú pre túto oblasť charakteristické. Členovia FSK si vyrábajú tieto nástroje na základe odovzdaných skúseností predkov.

Zdroj: <https://www.facebook.com/pg/Fsk-Javornik-Luky> a POS PB

Včera sa v Bratislave stala trombita oficiálnou súčasťou reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Stalo sa tak počas slávnostného podujatia v divadle SIUK-u najmä vďaka členom Folklórnej skupiny Javorník z Lúk. Trombitári dokonca otvárali svojim vystúpením slávnostný program, na ktorom minister kultúry ocenil ich prácu a trombitu uviedol do zoznamu kult. dedičstva v spoločnosti napr. drotárstva, modranskej keramiky či chovu lipicanov v národnom zberníku v Topoľčanoch. Odborná komisia tak rozhodla na základe toho, že uvedení nadšenci z Púchovskej doliny dokázali preukázať osobitnú kultúrnu hodnotu tohto hudobného nástroja a jeho hodnotu a generačnú kontinuitu smerujúcu do súčasnosti. A my veríme, že i do budúcnosti.

Sme aj Vám povďační za spoluprácu, tešíme sa s Vami k takému veľkému úspechu, ktorému sa nám dostalo čí do celej Púchovskej doliny. Sme radi, že sme zachytili trend po takých veľikánoch, ako boli páni Mičkalovci a Vrabčovi, my Trombitári z Javorníka. Igor DUNDEK - autor myšlienky, hráč. Mgr. Jaroslav KUBANÍK - autor myšlienky a hlavný koordinátor zostavenia nominácie, hráč. Miroslav ŠTEFÁNIK - dodanie podkladov, výrobca a hráč, Pavol ŠPALEK - hráč, dodanie podkladov, morálna podpora. Milan MIČKALÍK - výrobca, hráč, dodanie podkladov. K ďalším netreba zabudnúť na Miroslava PONČÍKA, Jozefa VRÁBLA - dodanie podkladov, morálna podpora. Milan HÚŽEVKA - dodanie podkladov, hráč, morálna podpora.

Týmto zápisom Fajari Trombity, chceme aj my Trombitári z JAVORNÍKA - LÚKY vzdať hold a úctu skladateľovi SVETOŽAROVÍ STRAČINOVÍ, ktorý dal veľkosť trombite z Púchovskej doliny, v úžasných skladbách vytvoril hudobné diela, ako je REČ PASTIERSKA z roku 1983

Zdroj: FSK Javorník, Lúky

November 2017

Informáciu spracoval: D. Mahútová, POS PB; Fotografie: Jaroslav Kubaník, FSK Javorník, Lúky